

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Dany Mazákové a soudkyní JUDr. Miluše Krejzlíkové a Mgr. Magdalény Šedivé, LL.M., ve věci

žalobkyní:

a) [redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]

b) [redacted], narozená dne [redacted]
bytem [redacted]

obě zastoupené advokátem Mgr. Janem Růžičkou
sídlem Pekařská 1004/26, 602 00 Brno

proti
žalované:

[redacted] narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem JUDr. Lubomírem Málkem
sídlem Horní 6, 580 01 Havlíčkův Brod

o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví k nemovitým věcem

k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze dne 18. října 2018
č. j. 3 C 74/2017-197

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se **potvrzuje**.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyním náklady odvolacího řízení 46 082,90 Kč k rukám jejich zástupce do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud zrušil podílové spoluvlastnictví žalobkyní a) a b) a žalované k pozemku č. parc. st. ■■■, jehož součástí je stavba rodinného domu čp. ■■■, pozemku č. parc. st. ■■■, jehož součástí je stavba garáže bez čp./če., a pozemku č. parc. ■■■, tj. nemovitým věcem zapsaným v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště ■■■, na listu vlastnictví č. ■■■ pro obec a katastrální území ■■■ [výrok I]. Nemovité věci uvedené ve výroku I přikázal do výlučného vlastnictví žalobkyně a) [výrok II]. Žalobkyni a) uložil zaplatit žalobkyni b) a žalované náhradu na vyrovnání jejich spoluvlastnických podílů každé z nich 650 000 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku [výrok III]. Žalované uložil zaplatit žalobkyním náklady řízení 176 672,64 Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám jejich zástupce [výrok IV] a zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Havlíčkově Brodě plnou náhradu nákladů řízení, jejíž přesná výše a lhůta k plnění bude stanovena v samostatném usnesení [výrok V].
2. Žalobkyně se domáhaly zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví ke sporným nemovitým věcem s tvrzením, že každá je spoluvlastníkem v rozsahu jedné ideální třetiny a již delší dobu se snaží dohodnout se žalovanou na pravidlech užívání nemovitostí, avšak žalovaná pravidla užívání nemovitostí nerespektuje. Nemají tedy nadále zájem setrvat ve spoluvlastnictví k nemovitostem. Navrhly, aby výhradním vlastníkem nemovitostí byla určena žalobkyně a), která by každé zbývajícím spoluvlastníkovi vyplatila náhradu odpovídající třetině z ceny nemovitostí. Zdůraznily, že žalobkyně i žalovaná jsou sestry, všechny mají k nemovitostem stejně úzký citový vztah, neboť se jedná o jejich rodný dům, ve kterém dožili jejich rodiče, přičemž každá z nich má svoji potřebu bydlení zajištěnu jinak. Domnívají se, že reálné rozdělení nemovitostí je vyloučeno s ohledem na charakter nemovitostí, které tvoří jeden funkční celek sloužící k určitému účelu. Žalobkyně a) pak má o nemovitosti zájem a je připravena vyplatit žalobkyni b) i žalované vypořádací podíl, což jí její majetkové poměry dovolují.
3. Žalovaná souhlasila s tím, že by podílové spoluvlastnictví účastnic k uvedeným nemovitostem mělo být zrušeno. Dle jejího názoru by však mělo dojít k rozdělení nemovitostí. V této souvislosti poukázala na to, že na pozemku parc. č. ■■■ vybudovala na své náklady bazén, přičemž ona by se chtěla stát vlastnící části zahrady s bazénem a pozemku č. parc. st. ■■■ s garáží.
4. Okresní soud zhodnotil provedené důkazy a vzal za prokázané, že účastnice jsou podílovými spoluvlastníky každá jedné ideální třetiny nemovitých věcí (pozemku parc. č. st. ■■■, jehož součástí je stavba rodinného domu čp. ■■■ pozemku č. parc. st. ■■■, jehož součástí je stavba garáže bez čp./če., a pozemku č. parc. ■■■, zapsaným v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Vysočinu, Katastrální pracoviště ■■■, na listu vlastnictví č. ■■■, pro obec a katastrální území ■■■). Okresní soud uvedl, že žalobkyně již nechťejí setrvávat ve spoluvlastnictví nemovitostí se žalovanou, protože se jednak nemohou dohodnout na pravidlech užívání společných nemovitostí, a jednak jejich vztahy jsou dlouhodobě špatné. Další trvání jejich spoluvlastnictví k nemovitostem tedy již není možné a je třeba spoluvlastnictví zrušit a vypořádat. Primárním způsobem vypořádání spoluvlastníků je rozdělení společné věci a teprve není-li rozdělení společné věci dobře možné, lze ji přikázat za přiměřenou náhradu některému nebo některým spoluvlastníkům. Předmětné nemovitosti tvoří soubor, který tvoří stavební parcela s rodinným domem, stavební parcela s garáží a zahrada. Oběma znaleckými posudky bylo jednoznačně stanoveno, že stavbu rodinného domu, která je hlavní určující stavbou, nelze reálně rozdělit, což má podstatný dopad i na úvahu o možném reálném rozdělení zbývajících nemovitostí. Z hlediska svého účelu nemovitosti totiž tvoří jeden funkční celek, který ve svém souhrnu a vzájemné provázanosti je určen k uspokojování bytových potřeb v rodinném domě a který

zapadá do obytné lokality obdobných nemovitostí. Takto byly nemovitosti v minulosti postaveny a začleněny do dané lokality a takto byly právními předchůdci účastnic užívány. Stavební pozemek s garáží a skladem přiléhající k rodinnému domu slouží ke zlepšení kvality jeho užívání, přičemž místo na parkování vozidla a místo na uložení věcí (např. zahradního nářadí apod.) jsou obvyklým a standardním prvkem výbavy rodinného domu. To samé platí beze zbytku i o zahradě. Znalec Ing. Jan Hájek o možném rozdělení vůbec neuvažoval a znalecký ústav STAVEXIS, s. r. o., sice stanovil 3 varianty rozdělení, ale zjevně tak učinil pod tlakem splnění zadání soudu a pro „případ nezbytnosti vypořádání“ spoluvlastníků. Ani znalecký ústav však nepovažoval rozdělení zahrady, potažmo stavební parcely s garáží, za účelné a hospodárné, v tom byly oba znalecké posudky zajedno. Nelze též přehlédnout, že případné rozdělení, ať již podle jakékoliv varianty, by si vyžádalo značné finanční náklady pohybující se ve svém součtu minimálně v částkách nad 110 000 Kč. Kromě toho okresní soud uvedl, že veskrze obvyklým poměrům rodinných domů odpovídá, že zahrada (i s případným bazénem) přiléhající k rodinnému domu je využívána společně s rodinným domem; naopak není obvyklé, že by byla samostatným předmětem právních vztahů, tedy že by se taková část např. samostatně prodávala či pronajímala. Pokud jde o bazén, v daném případě vzhledem k uvedeným skutečnostem je bazén na zahradě přiléhající k rodinnému domu součástí pozemku, neboť nemá povahu samostatné věci. I znalec Ing. Jan Hájek uvedl, že s bazénem na pozemku u rodinného domu se samostatně neobchoduje, tudíž nemůže být takto samostatným předmětem kupní či nájemní smlouvy. Jeho odstraněním by došlo ke znehodnocení věci, protože bazén sám o sobě, tedy bez pozemku, nemůže plnit svůj účel, a jeho odstraněním by došlo i ke snížení hodnoty nemovitostí jako celku, neboť dle znaleckých posudků právě existence bazénu na zahradě zvyšuje koeficient jejich ceny. Odhlédnout nelze ani od funkčního znehodnocení pozemku, protože bazén zvyšuje komfort jeho užívání a zjevně by bylo i znehodnocení estetické, neboť po jeho odstranění by zbyla jen prázdná stavební jáma. Nemovitosti mají právě takovou hodnotu, protože tvoří jeden funkční celek a jejich rozdělením nutně dojde k poklesu jejich ceny, protože rodinný dům přijde o nemalou část zahrady a nejméně část vedlejší stavby a oddělená část zahrady s bazénem zůstane stále jen částí zahrady s bazénem s pofidérním zázemím a prakticky žádným dalším možným využitím. Okresní soud tedy uzavřel, že rozdělení nemovitostí není ani vhodné ani účelné ani hospodárné, tedy slovy zákona není dobře možné. Spoluvlastnictví účastnic k nemovitostem tedy zrušil a nemovitosti přikázal do výlučného vlastnictví žalobkyně a), která o nemovitosti jako celek projevila zájem a o jejíž solventnosti v řízení nevznikly žádné pochybnosti. Žalobkyni a) také zároveň uložil povinnost zaplatit žalobkyni b) a žalované náhradu každé z nich ve výši 650 000 Kč odpovídající jejich spoluvlastnickým podílům. Uvedl též, že v této věci nešlo o tzv. vypořádání v širším slova smyslu, neboť vypořádání podílového spoluvlastnictví lze provést jako vypořádání v širším slova smyslu na základě návrhu účastníka nebo vzájemného návrhu, který však žádná z procesních stran nepodala.

5. Proti rozsudku okresního soudu podala žalovaná odvolání. Namítala zejména, že podle ustanovení § 1144 o. z. je prioritním způsobem vypořádání spoluvlastnictví reálné rozdělení věci. Výjimky z tohoto postupu jsou stanoveny v ustanoveních § 1144 a § 1147 o. z., a to že by se rozdělením věci podstatně snížila jejich hodnota, že rozdělení není dobře možné a případně že věc žádný ze spoluvlastníků nechce. Taková výjimka však nebyla prokázána. K otázce snížení hodnoty věci se vyjadřoval zástupce znaleckého ústavu STAVEXIS, s. r. o., při jednání okresního soudu dne 11. 10. 2018. Pokud jde o dům a obklopující část zahrady uvedl, že rozdělením pravděpodobně nedojde k zásadnímu vlivu na jeho cenu a bude běžně obchodovatelný. Připustil snížení hodnoty části zahrady, kterou chce ona získat do svého výlučného vlastnictví, neboť ta nebude stavebním pozemkem. Případné snížení hodnoty té části, která by měla připadnout do jejího výlučného vlastnictví, však akceptovala. Podmínka, že by rozdělení věci nebylo dobře možné, také není splněna,

nebot' znalecký ústav STAVEXIS, s. r. o., dokázal navrhnout hned tři různé způsoby reálného rozdělení nemovitostí. Poukazovala na to, že je vhodné, aby se stala vlastnící části zahrady, protože zde má bazén, který je samostatnou věcí v jejím výlučném vlastnictví. Dle jejího názoru okresní soud posoudil otázku toho, zda je bazén součástí nebo příslušenstvím pozemku, nesprávně. V úvahu je třeba brát možné znehodnocení věci hlavní (pozemku) nikoli její součástí (bazénu). Pozemek by hypotetické odstranění bazénu nijak neznehodnotilo, je to jen otázka terénních úprav. Fyzické oddělení bazénu a jeho přemístění je technicky možné. Konečně namítala, že při rozhodování o nákladech řízení mělo být aplikováno ustanovení § 150 o. s. ř. a žalobkyním by nemělo být přiznáno právo na náhradu nákladů řízení s ohledem na její nepříznivou finanční situaci. V této souvislosti poukazovala na to, že jejím jediným příjmem je starobní důchod. Navrhla, aby byl rozsudek okresního soudu změněn, nemovitosti byly rozděleny způsobem popsaným v bodě C.3.6. znaleckého posudku STAVEXIS, s. r. o., a část při ulici [REDAKCE] byla přikázána do jejího výlučného vlastnictví.

6. Žalobkyně ve svém vyjádření k odvolání žalované navrhly potvrzení rozsudku okresního soudu.
7. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek okresního soudu i řízení jemu předcházející a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
8. Od 1. 1. 2014 se řízení o zrušení o vypořádání podílového spoluvlastnictví (včetně řízení zahájených před tímto datem) řídí zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, dále jen „o. z.“ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2016 sp. zn. 22 Cdo 5345/2015).
9. Dle § 1143 o. z. nedohodnou-li se spoluvlastníci o zrušení spoluvlastnictví, rozhodne o něm na návrh některého ze spoluvlastníků soud. Rozhodne-li soud o zrušení spoluvlastnictví, rozhodne zároveň o způsobu vypořádání spoluvlastníků.
10. Dle § 1144 odst. 1 o. z. je-li to možné, rozhodne soud o rozdělení společné věci; věc ale nemůže rozdělit, snížila by se tím podstatně její hodnota. Dle odstavce 2 citovaného ustanovení rozdělení věci však nebrání nemožnost rozdělit věc na díly odpovídající přesně podílům spoluvlastníků, vyrovná-li se rozdíl v penězích.
11. Dle § 1147 o. z. není-li rozdělení společné věci dobře možné, přikáže ji soud za přiměřenou náhradu jednomu nebo více spoluvlastníkům. Nechce-li věc žádný ze spoluvlastníků, nařídí soud prodej věci ve veřejné dražbě; v odůvodněném případě může soud rozhodnout, že věc bude dražena jen mezi spoluvlastníky.
12. Z § 1147 o. z. se a contrario podává, že podmínkou pro tento způsob vypořádání je, že se jedná o rozdělení „dobře možné“. Tato podmínka není naplněna pouhou faktickou možností a technickou proveditelností, ale také funkčním opodstatněním rozdělení, přičemž judikatura se zabývá především funkční stránkou rozdělení společné věci. Reálné rozdělení by nebylo „dobře možné“ například za situace, kdy by nově vzniklé nemovitosti nebylo možno řádně užívat anebo pokud by náklady na rozdělení věci byly nepřiměřeně vysoké. Nákladné stavební úpravy v obecné rovině vylučují závěr o dělitelnosti společné věci. Požaduje-li však část podílových spoluvlastníků reálné rozdělení věci a je ochotna hradit převážnou část nákladů na rozdělení věci, není možno učinit závěr, že po spoluvlastnících nelze požadovat vynaložení nákladů spojených s rozdělením věci a v takovém případě je věc dělitelná, i když náklady jsou, posuzováno podle obvyklých měřítek, v nepoměru s cenou nově vzniklých nemovitostí. Při úvaze o dělitelnosti společné věci je třeba vycházet z povahy věci a zohledňovat především hlediska funkční, ekonomická, estetická či hlediska daná povahou věci. Reálné dělení přichází do úvahy tam, kde se jedná o předmět spoluvlastnictví fakticky i funkčně dělitelný, což je dáno především u nezastavěných pozemků. Ve vztahu k nemovitostem platí, že jejich rozdělení není dobře možné, jestliže by ani po adaptaci

nemohly vzniknout rozdělením samostatné věci nebo že by části vzniklé rozdělením nemohly sloužit jednotlivých vlastníkům; zejména vzhledem k jejich povaze a funkčnímu využití.

13. Pozemky jako samostatné věci ve smyslu práva jsou zásadně dělitelné kdykoli, zejména pokud pod pojmem rozdělení chápeme pouze vytvoření měřických předpokladů pro vytyčení nezpochybnitelného průběhu nové vlastnické hranice. Výrazem „rozdělení dobře možné“ je sledován zejména ten cíl, aby i po rozdělení mohly nemovitosti bez závad sloužit k uspokojování těch potřeb, k nimž jsou účelově určeny. U pozemku lze dovodit schopnost i po rozdělení sloužit k zemědělským, výrobním či k rekreačním účelům především tehdy, nevzniknou-li rozdělením pozemky nevhodného tvaru a budou-li samostatně přístupny. Pozemky přiléhající k obytným domům vytváří zpravidla s domem jediný funkční celek, slouží k lepšímu využití domu a blízkost obytného domu, ve kterém vlastník bydlí, zlepšuje využití zahrady. Není proto v rozporu se zákonem, pokud soud, jenž rozhoduje o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví, přikáže zahradu přilehlou k domu tomu, komu přikazuje dům, aniž by provedl dělení zahrady (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1181/2008 ze dne 20. 10. 2009).
14. Dle § 505 o. z. součástí věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a co nemůže být od věci odděleno, aniž se tím věc znehodnotí.
15. Součást věci nemá samostatnou funkci, a nemůže být proto samostatným předmětem práv. Kritérium sounáležitosti („vše, co k ní podle její povahy náleží“) je kritériem individuálním a relačním. Míra sounáležitosti je primárně dána povahou věci. Rozhodující jsou i zvyklosti a lidská zkušenost vztahující se ke konkrétní věci. Zákon stanoví, že oddělením se věc složitá znehodnotí. Z tohoto hlediska můžeme rozlišovat dva druhy součástí věci. Prvním jsou součásti podstatné, druhým jsou součásti nepodstatné. Oddělením součástí podstatné (např. motor automobilu) si sice věc složitá ponechává svou individualitu, nicméně nemůže plnit svou hlavní funkci. Naopak oddělením nepodstatné součásti věc složitá i nadále funkční je, nicméně se její hodnota sníží. Snížení hodnoty může mít potom podobu snížení hodnoty estetické, umělecké či hodnoty peněžní (ceny). Součást věci není samostatným předmětem práv a sdílí faktický i právní osud věci složitě. Zákonným předpokladem součástí věci, že nemůže být od věci oddělena, aniž by se tím věc znehodnotila, znamená fyzickou neoddělitelnost součástí, ale také neoddělitelnost a znehodnocení funkční (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1964/2003). Znehodnocením věci nemusí být jen ztráta hodnoty peněžní, nýbrž může jít i o znehodnocení funkční, estetické či jiné. I při posuzování, zda je venkovní bazén součástí pozemku, je třeba vycházet především z hlediska jeho oddělitelnosti bez znehodnocení pozemku. Znehodnocení nelze chápat pouze v úzkém slova smyslu, tedy jako zničení či alespoň podstatné poškození věci hlavní při oddělení součástí; oddělením součástí pozemku se pozemek jako věc hlavní zpravidla fyzicky nepoškodí (neznehodnotí), ale sníží se jeho cena. Znehodnocení lze tedy rozumět i snížení hodnoty, tj. zpravidla ceny věci. Znehodnocení může znamenat i to, že věc bude plnit svoji funkci na nižší úrovni (znehodnocení funkční) a lze uvažovat též o znehodnocení z hlediska vzhledu věci (tzv. znehodnocení estetické) [srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 11. 2006 sp. zn. 33 Odo 1386/2004].
16. Mezi účastnicemi bylo nesporné, že jsou podílovými spoluvlastníky sporných nemovitostí, a to každá ve výši ideální jedné třetiny; všechny chtěly podílové spoluvlastnictví zrušit a vypořádat. Žalované je třeba přisvědčit, že rozdělení společné věci má při zrušení a vypořádání spoluvlastnictví přednost, ale nelze přehlédnout, že podmínkou pro tento způsob vypořádání je, že se jedná o rozdělení „dobře možné“. Tato podmínka není dle ustálené judikatury vyšších soudů naplněna pouhou faktickou možností a technickou proveditelností, ale také funkčním opodstatněním rozdělení. Znehodnocení je třeba posuzovat i z hlediska estetického, funkčního a ekonomického. V souzené věci lze

dle revizního znaleckého posudku pozemky reálně rozdělit (znalecký ústav navrhl tři možné varianty dělení), ale žádnou ze zvažovaných variant nehodnotil znalec ani okresní soud jako účelnou a hospodárnou. S tímto závěrem se odvolací soud ztotožnil. Mezi účastnicemi nebylo sporu o tom, že dům čp. ■■■■ stojící na pozemku č. parc. st. ■■■■ nelze reálně rozdělit. Zahrada parc. č. ■■■■ přiléhá k tomuto rodinnému domu a tvoří s ním jeden funkční celek, resp. zahrada slouží k lepšímu využití domu a naopak blízkost rodinného domu zlepšuje využití zahrady (žalované netvrdily, že by tomu bylo jinak). Je notoricky známo, že skutečnost, že rodinný dům má dostatečně prostornou zahradu, je majiteli rodinných domů oceňována a zájemci o rodinné domy je vyhledávána, protože přináší mnoho výhod (možnost zajistit si soukromí, zahradničit, využít prostor pro odpočinek nebo sport atd.). Odvolací soud ve shodě s okresním soudem uzavřel, že sporné nemovitosti spolu prostorově souvisí a jejich rozdělením by došlo k funkčnímu znehodnocení. Došlo by i ke znehodnocení ekonomickému, neboť dle znalců by se zejména snížila hodnota odděleného pozemku parc. č. ■■■■ s bazénem, ale tato skutečnost není rozhodná, protože byla žalovanou přijímána. Okresní soud tedy nepochybil, když dospěl k závěru, že nemovitosti nejsou reálně dělitelné a je třeba je přikázat do vlastnictví jedné ze spoluvlastnic. O vlastnictví celého funkčního celku projevila zájem pouze žalobkyně a). Žalobkyně b) výslovně souhlasila s tím, aby nemovitosti byly přikázány do výlučného vlastnictví žalobkyně a), která má finanční prostředky na vyplacení vypořádacích podílů. Výše vypořádacího podílu [tzn. 650 000 Kč pro žalobkyni b) a stejná částka pro žalovanou] odpovídá tomu, že dle revizního znaleckého posudku činí obvyklá cena nemovitostí 1 950 000 Kč.

17. Námitka žalované, že bazén je příslušenstvím pozemku parc. č. ■■■■, přičemž bazén vybudovala na své náklady a je pouze v jejím vlastnictví, a proto by měl být pozemek parc. č. ■■■■ rozdělen a do jejího výlučného vlastnictví by měla být přikázána jeho oddělená část spolu s bazénem, nebyla shledána důvodnou. Odvolací soud ve shodě s okresním soudem dospěl k závěru, že bazén je součástí pozemku parc. č. ■■■■. Jak bylo vysvětleno shora, součástí věci je vše, co nemůže být odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila. Znehodnocením je třeba rozumět nejen snížení hodnoty věci, ale i estetické znehodnocení a i to, že věc bude plnit funkci na nižší úrovni (znehodnocení funkční). Oddělením venkovního bazénu by nepochybně došlo ke snížení hodnoty nemovitostí, a to nejen domu čp. ■■■■ s pozemkem č. parc. st. ■■■■, ale zejména i ke snížení hodnoty zahrady parc. č. ■■■■. Došlo by i ke znehodnocení estetickému a znehodnocení funkčnímu, když zahrada parc. č. ■■■■ by bez bazénu plnila funkci na nižší úrovni a pozemek by byl znehodnocen vzniklou stavební jámou. Žalovaná vypořádání své investice představované náklady na vyhotovení bazénu v řízení neuplatila.
18. Rozsudek okresního soudu tedy byl jako věcně správný potvrzen dle § 219 o. s. ř.
19. Dle § 150 o. s. ř. jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele nebo odmítne-li se účastník bez vážného důvodu zúčastnit prvního setkání s mediátorem nařízeného soudem, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat. Při zkoumání, zda tu jsou důvody hodné zvláštního zřetele, soud přihlíží v první řadě k majetkovým, sociálním, osobním a dalším poměrům všech účastníků řízení; je třeba přitom vzít na zřetel nejen poměry toho, kdo by měl hradit náklady řízení, ale je nutno také uvážit, jak by se takové rozhodnutí dotklo zejména majetkových poměrů oprávněného účastníka. Významné z hlediska aplikace § 150 o. s. ř. jsou rovněž okolnosti, které vedly k soudnímu uplatnění nároku, postoj účastníků v průběhu řízení a další. Použití moderačního práva neodůvodňuje kupř. jen fakt, že výdělečná a majetková situace je u zvítězivšího účastníka o něco lepší než u odpůrce.
20. Námitka žalované, že by měl soud aplikovat ustanovení § 150 o. s. ř. nebyla shledána důvodnou. V posuzovaném případě bylo mezi účastnicemi nesporné, že se jako podílové

spoluvlastnice nemovitostí nedokáží dohodnout a všechny chtěly spoluvlastnictví zrušit a vypořádat. Zatímco však obě žalobkyně od počátku navrhovaly, aby nemovitosti byly přikázány do výlučného vlastnictví žalobkyně a), žalovaná trvala na tom, aby nemovitosti byly reálně rozděleny a část nemovitostí byla přikázána do jejího vlastnictví. Žalovaná nebyla v řízení se svým návrhem úspěšná. Okolnosti, které vedly k vzniku sporu aplikaci ust. § 150 o. s. ř. neodůvodňují. Pokud jde o majetkové poměry žalované, ta sice poukazovala na to, že pobírá pouze starobní důchod ve výši 13 709 Kč, avšak zároveň tvrdila, že pro ni není problém zaplatit náklady spojené s rozdělením nemovitostí, které dle varianty 3, již se domáhala, měly činit 134 000 Kč. Nelze též přehlédnout, že žalované bude vyplacen vypořádací podíl 650 000 Kč. Důvody pro aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř. tedy odvolací soud neshledal ani v majetkových poměrech žalované.

21. Žalovaná nebyla v odvolacím řízení úspěšná a je tedy povinna nahradit žalobkyním náklady tohoto řízení ve smyslu § 224 odst. 1 o. s. ř. a § 142 odst. 1 o. s. ř. Náklady odvolacího řízení žalobkyň spočívají v nákladech jejich právního zastoupení, a to v odměně za 4 úkony právní služby à 8 720 Kč při zastupování dvou žalobkyň (vyjádření k odvolání a účast u jednání odvolacího soudu dne 4. 4. 2019), ve dvou paušálních náhradách hotových výloh à 300 Kč, v cestovním právního zástupce žalobkyň z Brna do Hradce Králové a zpět ve výši 1 605 Kč, v náhradě za promeškaný čas 1 000 Kč a v DPH ve výši 7 997,90 Kč; celkem činí náklady odvolacího řízení žalobkyň 46 082,90 Kč (§ 8 odst. 5, § 7 odst. 6, § 12 odst. 4, § 13 odst. 3 a 4, § 14 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., § 137 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu nebyla řešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Takové dovolání se podává do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR se sídlem v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Havlíčkově Brodě. Dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 237 a § 241a o. s. ř.).

Hradec Králové 4. dubna 2019

JUDr. Dana Mazáková v. r.
předsedkyně senátu